

Серпень 2026

СЕЛЛСЕПТ®

мофетилу мікофенолат

Ризик тератогенності

ПОСІБНИК ДЛЯ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

ВСТУП

Даний посібник розроблено з метою підкреслити небезпеку для дітей, що може виникнути внаслідок впливу *мофетилу мікофенолату* під час вагітності, а також для зменшення ймовірності настання вагітності при застосуванні цього тератогенного лікарського засобу.

Застосовуйте цей посібник під час бесіди з пацієнтом та вирішення будь-яких питань або проблем, що можуть у нього виникнути.

Незважаючи на те, що в цьому посібнику представлена важлива інформація щодо ризику спонтанного аборту, через прийом *мофетилу мікофенолату*, будь ласка, ознайомтесь з Інструкцією для медичного застосування лікарського засобу (ЛЗ) СЕЛЛСЕПТ® для отримання повної інформації за адресою www.drlz.com.ua.

Даний матеріал має навчальний характер та не розповсюджується з метою реклами.

РИЗИКИ ДЛЯ ВАГІТНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПРИЙОМОМ МОФЕТИЛУ МІКОФЕНОЛАТУ

Доклінічні дані

Мофетил мікофенолат виявляє сильний тератогенний ефект, прийом якого пов'язаний із підвищеним ризиком спонтанного абортів та вроджених вад розвитку у порівнянні з прийомом інших імуносупресантів. Не виявлено ніякого особливого механізму тератогенності та мутагенності. Проте в ході доклінічних досліджень на щурах та кроликах було виявлено резорбцію плоду і вроджені вади розвитку за відсутності токсичності для матері. Два дослідження з генотоксичності показали, що мофетил мікофенолат може спричинити хромосомне пошкодження при застосуванні цитотоксичних доз.

Клінічні дані щодо впливу на плід через матір

Огляд сукупних даних показав, що спонтанні аборти спостерігаються у 45–49% вагітних жінок, які отримували мофетил мікофенолат, у порівнянні з повідомленою частотою 12–33% у пацієнтів після трансплантації солідного органу, які отримували лікування іншими імуносупресантами. Вроджені вади розвитку спостерігали у 23–27% дітей, народжених матерями, які отримували мофетил мікофенолат під час вагітності у порівнянні з 4–5% дітей, чиї матері після трансплантації солідного органу отримували лікування іншими імуносупресантами і з 2–3% дітей в загальній популяції.

Вроджені вади розвитку, пов'язані з прийомом мофетилу мікофенолату, що можуть виникнути, включають вади розвитку вух, очей та вади обличчя; вроджені вади серця, включаючи дефекти міжпередсердної і міжшлуночкової перегородки; полідактилію, синдактилію; трахео-езофагеальні вроджені вади, такі як атрезія стравоходу; вроджені вади нервової системи, такі як незрощення дуг хребців, а також вади нирок.

Групи ризику:

- Вагітні пацієнтки.
- Жінки з репродуктивним потенціалом (це стосується будь-якої пацієнтки, яка може завагітніти, включаючи статевозрілих дівчат, всіх жінок, у яких не видалена матка, і у яких немає менопаузи).

Клінічні дані щодо впливу на плід через батька

Наявні обмежені клінічні дані щодо впливу на перебіг вагітності через батька не вказують на підвищений ризик виникнення вроджених вад розвитку або спонтанного абортів, якщо батько приймає мофетил мікофенолат.

Мофетил мікофенолат є сильним тератогеном і потенційно може бути присутнім у спермі, однак розрахунки щодо кількості, що потенційно може бути передана жінці, свідчать про те, що її рівень не спричинить будь-якого впливу. Дослідження на тваринах показало, що мофетилу мікофенолат в незначній мірі проявляє генотоксичну дію в концентраціях, що перевершують терапевтичні дози. Таким чином, не можна повністю виключати ризик генотоксичного впливу на клітини сперми.

В якості запобіжного заходу пацієнти-чоловіки та їхні партнерки-жінки повинні знати про цей потенційний ризик та їм слід рекомендувати застосовувати надійну контрацепцію.

КОНСУЛЬТУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ

Перш ніж розпочинати або продовжувати лікування мофетилем мікофенолатом, жінок та чоловіків слід проінформувати про підвищений ризик спонтанного абортів та вроджених вад розвитку, пов'язаних із впливом мофетилу мікофенолату. Необхідно впевнитися, що жінки та чоловіки, які приймають мофетил мікофенолат, розуміють ризик резорбції плоду, знають про необхідність застосування ефективної контрацепції та необхідність негайно звернутися до свого лікаря при підозрі на вагітність. Під час обговорення слід спиратися на «Посібник для пацієнтів по застосуванню лікарського засобу СЕЛЛСЕПТ®» та Інструкцію для медичного застосування ЛЗ СЕЛЛСЕПТ®.

Зокрема, слід:

- Проконсультувати пацієнтів з питання ризику та заходів з мінімізації, а також переконатися у розумінні важливості питання.
- Надавати жінкам і чоловікам з групи ризику «Посібник для пацієнтів по застосуванню лікарського засобу СЕЛЛСЕПТ®» та вирішувати будь-які питання або проблеми, що можуть у них виникнути.
- Пояснити важливість дотримання методів та проведення тестів на вагітність, як до так і під час лікування мофетилем мікофенолатом.
- Консультувати з приводу застосування ефективної контрацепції до та протягом усієї тривалості лікування мофетилем мікофенолатом і протягом 6 тижнів (пацієнти-жінки) або 90 днів (пацієнти-чоловіки) після припинення прийому лікарського засобу.
- Пацієнтам, які приймають мофетил мікофенолат, завчасно повідомляти про планування вагітності або батьківства, для обговорення можливих варіантів лікування.
- Радити пацієнтам, які приймають мофетил мікофенолат, не бути донорами крові під час лікування або протягом 6 тижнів після припинення лікування. Чоловіки не повинні бути донорами сперми під час лікування або протягом 90 днів після припинення лікування.
- Повідомити пацієнтам, яким призначено даний лікарський засіб для особистого використання не передавати його іншим особам та повернути невикористаний лікарський засіб своєму лікарю після закінчення лікування.

ТЕСТ НА ВАГІТНІСТЬ

Мофетил мікофенолат не слід застосовувати під час вагітності, крім випадків, коли немає відповідних альтернатив лікування для запобігання відторгнення трансплантата. Перед початком лікування мофетилем мікофенолатом, жінкам з репродуктивним потенціалом слід мати негативні результати двох тестів на вагітність з використанням плазми крові або сечі з чутливістю щонайменше 25 мМО/мл, щоб виключити ненавмисний вплив мофетилу мікофенолату на ембріон. Рекомендують проводити другий тест через 8–10 днів після першого та безпосередньо перед початком лікування мофетилем мікофенолатом. Тести на вагітність слід повторити, якщо це необхідно з клінічної точки зору (наприклад, після повідомлення про перерву у контрацепції). Результати всіх тестів на вагітність слід обговорити з пацієнтом. Пацієнтів слід проінструктувати про необхідність консультації з лікарем негайно після настання вагітності.

ВИМОГИ ЩОДО КОНТРАЦЕПЦІЇ

Жінки

Мофетил мікофенолат протипоказаний жінкам з репродуктивним потенціалом, які не застосовують високоефективну контрацепцію. Через значний ризик настання спонтанного абортів та тератогенного потенціалу мофетилу мікофенолату у жінок з репродуктивним потенціалом, слід застосовувати принаймні один спосіб ефективної контрацепції перед початком лікування мофетилом мікофенолатом, під час лікування та протягом 6 тижнів після припинення лікування; за винятком випадків, якщо утримання від статевих контактів є обраним методом контрацепції.

Два взаємодоповнюючих способи контрацепції є більш ефективними і тому їм надається перевага.

Чоловіки

За відсутності достатніх даних для виключення ризику заподіяння шкоди плоду рекомендують такі запобіжні заходи: сексуально активним чоловікам або їх партнеркам-жінкам рекомендують застосовувати надійну контрацепцію під час лікування пацієнта чоловічої статі протягом щонайменше 90 днів після припинення лікування мофетилом мікофенолатом.

ЩО РОБИТИ ПРИ НАСТАННІ ВАГІТНОСТІ

Визначити порядок дій для кожного пацієнта, враховуючи співвідношення користь/ризик при застосуванні лікарських засобів, що містять мофетил мікофенолат, під час вагітності. А також обговорення методів лікування пацієнта з лікарем.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НЕБАЖАНІ ПОБІЧНІ РЕАКЦІЇ

Додаткову інформацію щодо можливих побічних реакцій при застосуванні ЛЗ СЕЛЛСЕПТ® (мофетилу мікофенолат) див. в Інструкції для медичного застосування за посиланням: www.drlz.com.ua.

Повідомлення про підозрювані побічні реакції після реєстрації є важливим. Це дозволяє продовжувати контроль за співвідношенням користь/ризик лікарського засобу.

Відповідно до вимог Порядку здійснення фармаконагляду, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 27 грудня 2006 року № 898, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 січня 2007 року за № 73/13340, слід повідомляти про усі підозрювані побічні реакції до Державного експертного центру МОЗ України за посиланням: www.aif.dec.gov.ua.

Також просимо повідомляти про усі підозрювані побічні реакції, ймовірно пов'язані із застосуванням ЛЗ СЕЛЛСЕПТ® (мофетилу мікофенолат):

- за електронною адресою ukraine.safety@roche.com, або
- на сайті medinfo.roche.com/ua/uk, розділ «Повідомити про можливу побічну реакцію» або
- за телефоном +38 (044) 298 88 33, або
- звернувшись до офісу компанії за адресою:
ТОВ «Рош Україна», 03150, м. Київ, вул. Велика Васильківська 139, 5 поверх.

Щоб отримати більш детальну інформацію, будь ласка, зверніться до служби медичної інформації компанії ТОВ «Рош Україна»:

- за електронною адресою ukraine.medinfo@roche.com, або
- на сайті medinfo.roche.com/ua/uk, розділ «Запит інформації про продукт», або
- за телефоном +38 (044) 298 88 33, або
- звернувшись до офісу компанії за адресою:
ТОВ «Рош Україна», 03150, м. Київ, вул. Велика Васильківська 139, 5 поверх.

Даний матеріал є навчальним та не розповсюджується з метою реклами.

Підготовлено при інформаційній підтримці ТОВ «Рош Україна».

Інформація, що міститься в даному матеріалі, призначена для освітніх або інформаційних цілей.

Вона не може бути використана замість консультації лікаря.

Самолікування може бути шкідливим для вашого здоров'я.